

**Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

14 листопада 2019 року
м. Харків, Україна

Харків
2019

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 2 від 17.10.2019 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 13 від 23.10.2019 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 14 листопада 2019 р. Харків : ФОП Лібуркіна А. М., 2019. 104 с. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників, проведених у рамках чотирнадцятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліbermanу. Розглянуто питання теоретичних і прикладних засад формування та активізації інноваційних процесів на всіх економічних рівнях відносин в Україні, управління розвитком діяльності підприємств в умовах міжнародної конкуренції, проблем розвитку національної інноваційної системи та інноваційної діяльності підприємств. Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженням інновацій

<i>Алексеев І. В., Паранчук С. В., Червінська О. С.</i> Податкові і неподаткові потоки у забезпеченні конкурентоспроможності виробничого комплексу ОТГ	113
<i>Белікова Н. В., Іванова О. Ю., Леванда О. М.</i> Дослідження сутності адаптаційного потенціалу в економічних теоріях	117
<i>Вацьковски К. С., Гордиенко А. Ю.</i> Стратегический мониторинг внедрения инноваций: опыт Польши	122
<i>Верещагіна Г. В., Сушко К. В.</i> Оптимізація транспортно-логістичної діяльності підприємства	126
<i>Герашченко І. М., Санжаревська А. А.</i> Аналіз процесу оцінки якості управління персоналом підприємства	130
<i>Гордієнко К. Д., Авраменко О. В.</i> Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «збутова діяльність»	135
<i>Гур'янов В. П.</i> Сутність логістичних систем промислових підприємств	139
<i>Губарева І. О., Ярошенко І. В.</i> Оцінка конкурентоспроможності обробної промисловості ЛПК країни.....	143
<i>Демченко Г. В.</i> Контент-маркетинг як інструмент сучасних інтернет-технологій на підприємстві.....	147
<i>Задорожна С. І., Авраменко О. В.</i> Проблеми транспортно-складської діяльності в харчовій промисловості.....	152
<i>Захаров В. А.</i> Стан операційного менеджменту на промислових підприємствах.....	155
<i>Зубко Д. О.</i> Формування архітектури брендів торговельного підприємства.....	160
<i>Іванов С. В., Ляшенко В. І., Трушкіна Н. В.</i> «Зелена» трансформація транспортно-логістичної системи	

<i>Салашенко Т. І.</i> Ринкова інфраструктура як передоснова створення конкурентного ринку електричної енергії.....	228
<i>Самойленко В. В.</i> Стратегічні критерії результативності роботи для різних організаційних рівнів	233
<i>Стаматін О. В.</i> Перспективи та можливості застосування мобільних модулів NFC в системах контролю оплати проїзду на громадському транспорті.....	238
<i>Строкович Г. В., Тітур Іванс.</i> Взаємозв'язок стратегічного управління та культури організації	243
<i>Стрюков О. В.</i> Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємства.....	248
<i>Ткаченко В. С.</i> Удосконалення логістичного менеджменту на сучасному підприємстві	252
<i>Томах В. В., Коршикова А. Є.</i> Сучасні засоби мотивації працівників на підприємстві	256
<i>Торяник К. С.</i> Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах діяльності	261
<i>Тур О. В.</i> Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємства.....	265
<i>Черевко Д. А.</i> Логістика постачання в системі управління ланцюгами поставок.....	269

Секція 2. Управління розвитком діяльності підприємств в умовах міжнародної конкуренції

<i>Астахова І. Е., Азаркін Д. О.</i> Толінг як один зі способів підвищення ефективності експортної діяльності підприємства ...	273
<i>Астахова І. Е., Бабенко Д. С.</i> Social media marketing як інструмент просування послуги і товару в соціальних мережах	277
<i>Астахова І. Е., Земляк Р. А.</i> Особливості процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	281

<i>Астахова І. Е., Косяк Д. Б.</i> Проблеми просування української продукції на зовнішніх ринках через явище об'єктивації у вітчизняній рекламі	285
<i>Астахова І. Е., Шевченко В. В.</i> Підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств України за допомогою ефективної стратегії маркетингу	289
<i>Астахова І. Е. Шеноголець А. В.</i> Вплив маркетингових комунікацій на формування конкурентних переваг підприємства	293
<i>Бестужева С. В.</i> Організаційно-правові аспекти формування ефективної державної політики підтримки експорту.....	297
<i>Бондаренко Л. М., Ковальова А. А.</i> CRM-система як основа підвищення конкурентоспроможності ІТ-підприємства.....	300
<i>Дейнеко Є. О.</i> Сучасні тенденції розвитку транспортно-логістичних систем	304
<i>Єнченко О. Ю.</i> Застосування RFID-технологій при формуванні ефективної логістичної системи на підприємстві	308
<i>Жихарева Т. С.</i> Стратегічні пріоритети розвитку управління конкурентоспроможністю підприємства	311
<i>Козуб В. О., Величко К. Ю.</i> Особливості формування міжнародних конкурентних переваг на підприємствах ресторанного господарства	314
<i>Козуб В. О., Пасічніченко Д. І.</i> Механізм підвищення конкурентоспроможності кадрового потенціалу підприємства на міжнародному ринку.....	318
<i>Костіна О. М.</i> Особливості процесу розробки та реалізації управлінських рішень на підприємстві	322
<i>Кулішенко А. О.</i> Формування експортної стратегії промислового підприємства	326
<i>Лоцкіна Д. А.</i> Особливості формування маркетингової стратегії підприємства на зовнішньому ринку.....	330
<i>Луценко Н. А.</i> Сучасні світові тренди у сфері вищої освіти	335

<i>Піддубна Л. І., Полякова Н. О.</i> Особливості динаміки міжнародної конкурентної позиції України у рейтингу глобальної конкурентоспроможності країн	340
<i>Піддубний І. О., Ширяєва Ю. Ю.</i> Методичні аспекти формування інформаційної бази системи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	345
<i>Проскурніна Н. В., Грида М. О.</i> Формування стратегії розвитку експортної діяльності підприємства в умовах інноваційної економіки	349
<i>Проскурніна Н. В., Макарова Д. С.</i> Використання маркетингового аналізу в експортній діяльності підприємства	352
<i>Проскурніна Н. В., Маліка А. В.</i> Етапи і принципи формування стратегії розвитку експортного потенціалу підприємства	356
<i>Проскурніна Н. В., Малигіна Є. Ю.</i> Роль стратегічного маркетингу в діяльності підприємства	360
<i>Резнікова А. В.</i> Стратегія експортної діяльності підприємства.....	365
<i>Резнікова Т. О., Боброва Я. Я.</i> Ефективне формування міжнародних резервів країн світу	368
<i>Резнікова Т. О., Чефранова К. Р.</i> Вплив глобалізації на розвиток фондового ринку України	372
<i>Синюта А. Р., Новосельцева В. І.</i> Методичні особливості організаційного проектування системи управління міжнародною конкурентоспроможністю	376
<i>Сулейманова А. Г.</i> Особливості процесу формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства	380
<i>Шпілевський О. В.</i> Використання в Україні «зелених» тарифів на електричну енергію в умовах технологічного розвитку геліогенерації	385
<i>Щигарев С. О.</i> Методи оцінки та мінімізації ризиків при здійсненні експортної діяльності підприємством.....	390

УДК 339.72(100+477)

ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ РЕЗЕРВІВ КРАЇН СВІТУ

Резнікова Тетяна Олександрівна, к. е. н., доцент
кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: tatiana.reznikova02@gmail.com

Боброва Я. Я., студент 4 курсу
факультету міжнародних економічних відносин
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: y.bobrova.y@gmail.com

Одним з основних макроекономічних індикаторів є міжнародні (золотовалютні) резерви країни. Стабільність держави, його фінансова стійкість багато в чому залежить не тільки від об'ємів резервів, а й від оптимальності їх структури і ефективністю управління ними.

Золотовалютні резерви держав слід розглядати як страховий запас, що захищає національну економіку від різного роду макроекономічних ризиків, тому держави всього світу зацікавлені в збільшенні обсягів ЗВР для хеджування ризиків від проведення зовнішньоекономічної діяльності.

Золотовалютні резерви (ЗВР) використовуються для здійснення міжнародних розрахунків, фінансування дефіциту платіжних і торгового балансів країни, погашення зовнішніх боргів держави, здійснення валютних інтервенцій з метою стабілізації курсу національної валюти, формування запасу ліквідності, а також збереження стабільності економіки країни. Структура та об'єм ЗВР кожної країни може змінюватися залежно від стану економіки, міжнародної валютної системи та глобальних світових процесів. З вивченням статистичної інформації за деякими країнами світу [1; 2] стало можливим надати результати об'єму золотовалютних резервів деяких країн світу в табл. 1.

Таблиця 1

Об'єм золотовалютних резервів окремих країн світу, млн дол.

Країна	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Китай	3406420	3098632	3168216
Японія	1233210	1216903	1270467
Швейцарія	602494	679359	787021
Саудівська Аравія	627071	547404	509469
Росія	368399	377741	468645
США	386644	406733	449907
Всього в світі	11379932	11297978	11453621

На першому місці за загальним обсягом ЗВР серед країн світу знаходиться Китай, резерви якого перевищують 3 трлн дол., на другому – Японія, далі Швейцарія. Японія, Росія, США та Швейцарія продовжує нарощувати обсяги резервів. Загальна величина міжнародних резервів країн світу становила близько 11,3 трлн грн. До того ж загальні об'єми міжнародних резервів у світі продовжують зростати.

При аналізі ЗВР важливо враховувати їхню структуру. Найбільш значущим компонентом ЗВР в умовах нестабільної світової економічної ситуації [1–3] стає золото (табл. 2).

Таблиця 2

Частка золота в складі ЗВР окремих країн світу, %

Країна	2016 рік	2017 рік	2018 рік
США	74,5	72,2	73,0
Німеччина	66,3	67,8	67,5
Італія	64,0	67,1	66,8
Китай	58,7	63,3	63,9
Нідерланди	54,7	62,9	64,1
Франція	60,1	61,8	62,1
Всього в світі	8,5	9,3	10,2

Якщо порівняти дані по загальній сумі ЗВР і запасу золота в тоннах, то варто зазначити, що рейтинг країн різниться. У шістьці перших залишаються лише США і Китай, другу позицію за обсягом накопиченого золота зайняла Німеччина. Варто зазначити, що запаси золота в світі зростають. Країни, такі як: Німеччина, Італія, Китай, Нідерланди, Франція – протягом останніх років збільшують обсяги монетарного золота в загальній структурі міжнародних резервів, що визначає золото як пріоритетним засобом накопичення.

За об'ємом золотовалютних резервів Україна займає 56 місце зі значенням 20820 млн дол. станом на 2018 рік. Стан ЗВР України наведено у табл. 3 [3; 4].

Таблиця 3

Міжнародні резерви України, млн дол.

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
В іноземній валюті	12359,23	11893,74	15582,0	19814,34
Резервна позиція в МВФ	0,03	0,03	0,15	0,34
СПЗ	8,82	2703,85	2165,65	3,53
Монетарне золото	931,91	941,71	1060,65	1002,22
Інше	-	-	-	-

Результати дослідження демонструють, що найбільшу частку в ЗВР України займають резерви в іноземній валюті. Вони складають близько 77 % станом на 2018 рік. Протягом останніх 4 років спостерігається поступове збільшення обсягів монетарного золота, проте його частка все ще складає всього 5 %, що є невеликим показником. СПЗ поступово зменшуються, а резервна позиція в МВФ характеризується високою мінливістю та відсутністю поступового збільшення або зменшення значення.

Отже, країни світу прагнуть збільшувати свої міжнародні резерви для захисту національних економік від ризиків. Для підви-

щення ефективності формування міжнародних резервів України слід:

- ♦ розробити стратегію і тактику формування золотовалютних резервів замість ситуаційного підходу;
- ♦ збільшувати свої міжнародні резерви;
- ♦ регулярно передивлятися структуру резервів;
- ♦ здійснювати диверсифікацію золотовалютних резервів згідно зі станом міжнародного ринку;
- ♦ збільшувати частку золота від загальних обсягів міжнародних резервів України.

Література

1. Статистичні дані Світового банку. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.DDAY?location>
2. Статистичні дані Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/en/publications/weo>
3. Світовий атлас даних. URL: <https://knoema.ru/ATLAS>
4. Золотовалютні резерви України. URL: <https://index.minfin.com.ua/finance/assets/>

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОДАТОК
до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

присвячена видатному
вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

14 листопада 2019 року
м. Харків, Україна